

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-33/2005/20.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Kereskedelmi és Hitelbank Rt.** (Budapest) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban tárgyaláson meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács megállapítja, az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékére vonatkozó egyes tájékoztatásaival.

E magatartás további folytatását a Versenytanács a határozat kézhezvételétől megtiltja.

A Versenytanács kötelezi az eljárás alá vontat 10.000.000 Ft (tízmillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számla javára köteles megfizetni.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

A Gazdasági Versenyhivatal annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárás, hogy az eljárás alá vont megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékének 2005. évi televíziós reklámjaival, illetve a termékről az eljárás alá vont internetes honlapján közzétett tájékoztatással. Az eljárás nem terjedt ki a termék egyéb reklámjaira, így azok nem képezték a Versenytanács által elvégzett versenyjogi értékelés tárgyát.

I.

Az eljárás alá vont, az érintett termékpiac

1. Az eljárás alá vont és az általa közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozások alkotta vállalkozáscsoport a pénzügyi szolgáltatások teljes választékát kínálja ügyfeleinek (számlavezetés, befektetések, megtakarítások, hitelek, bankgaranciák, letétkezelés, biztosítási szolgáltatások nyújtása stb.). Az eljárás alá vont kiterjedt országos fiókhálózattal rendelkezik. A lakossági forint betétek piacán részesedése 2005 januárjában meghaladta a 10%-ot.

2. Az eljárás alá vonttal szemben fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt Vj-153/2004. számon indult versenyfelügyeleti eljárásban a Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatást tett közzé „Hírmondó” című kiadványa 2004 áprilisi számában a Visa bankkártyával rendelkezők részére 2004. április 1. és június 30. között megtartott akcióval kapcsolatban, a fogyasztók számára azt az üzenetet közvetítve, hogy az akcióban valamennyi eljárás alá vont által kibocsátott Visa vagy Visa Electron bankkártyával 2.000 Ft feletti összegű (vásárlással vagy mobiltelefon-feltöltéssel kapcsolatos) tranzakció részt vesz, s sorsolás útján kerülnek meghatározásra azok a kártyabirtokok, akik a nyereményekben részesülnek. A reklám még csak utalást sem tartalmazott arra nézve, hogy a nyertes fogyasztók nem sorsolás révén kerülnek kiválasztásra, illetve hogy a nyerési esély vonatkozásában alapvetően az egy adott kártyával végrehajtott tranzakciók száma a meghatározó. A Versenytanács nem szabott ki bírságot az eljárás alá vonttal szemben, mivel megítélése szerint a jogsértés megállapítása önmagában alkalmasnak tűnt annak megakadályozására, hogy az eljárás alá vont a jövőben hasonló jogsértést kövessen el.

3. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény értelmező rendelkezéseket tartalmazó 2. számú „Pénzügyi szolgáltatások” melléklete I.2. és I.3. pontjai értelmében betétnek minősül a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerinti betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló tartozás, ideértve a bankszámlaszerződés alapján fennálló pozitív számlaegyenleget is, míg a betét és más, a nyilvánosságtól származó visszafizetendő pénzeszköz gyűjtése pénzeszközök egyedileg előre meg nem határozott személyektől történő gyűjtése oly módon, hogy azzal a betétgyűjtő tulajdonosként rendelkezhet, de köteles azt - kamattal, más előny biztosításával vagy anélkül - visszafizetni. A Ptk. 530.§-a szerint betétszerződés alapján a pénzintézet köteles a szerződő fél által lekötött pénzeszközök után kamatot fizetni és a betét összegét a szerződés szerint visszafizetni.

A lakossági betétek vonatkozásában többféle csoportosítási lehetőség van, így megkülönböztethetők például a forint- és a devizabetétek, a könyves (okirati) és számlabetétek, a kamatozó (ezen belül a látra szóló, a lekötött stb.) és a nyereménybetétek. A számlabetét esetén a betét egy olyan, külön erre a célra nyitott számlán kerül nyilvántartásra, amelynek a határidős, lekötött betétekkel ellentétben nincs lejárat, felette a számla tulajdonosa bármikor rendelkezhet, illetve a betét összege is szabadon változtatható.

4. A lakossági betétek piacán számos piaci szereplő kínálja termékeit, köztük a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékhez hasonló konstrukciókat is. A vállalkozások rendszeresen tesznek közzé reklámokat, szerveznek akciókat. A különböző termékek, betételhelyezési lehetőségek közötti tájékozódást szolgálja az egységesített betéti kamatláb mutató (a továbbiakban: EBKM).

A betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről szóló, a betéti kamatláb számítására vonatkozó rendelkezések tekintetében a hitelintézetekre kiterjedő 41/1997. (III. 5.) Korm. rendelet célja, hogy meghatározott betéti szerződések tekintetében az ügyfelek megfelelő tájékoztatást kapjanak, biztosítva legyen a különböző ajánlatok összehasonlíthatósága. A jogszabály előírja, hogy a hitelintézetnek üzletszabályzatában az egyes általa kínált betéti szerződések esetében rögzített kamatszámítási módszeren kívül az EBKM-et is ki kell számítani, és azt a rendeletben meghatározottak szerint közzé kell tennie. A hitelintézetnek az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségében kifüggesztett üzletszabályzatában közzé kell tennie a kamatszámítás képletét, a kamatozás kezdő és utolsó napját, a kamatjöváírás időpontját (időpontjait), a lejárat előtti felvétel feltételeit, minden olyan tény, információt, feltételt, amely kihatással van a kifizetett összegre a futamidő alatt, lejáratkor, illetve a futamidő után, a rövidítés feltüntetésével két tizedesjegy pontossággal az EBKM-et. A rendelet értelmében a betéti szerződésre vonatkozó ajánlatban, reklámban, hirdetésben fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a betéti szerződés részletes leírását az üzletszabályzat tartalmazza, illetőleg a betétek egyedi hirdetésének, reklámjának, a betéti szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatnak az EBKM mértékét - a rövidítés feltüntetésével, két tizedesjegy pontossággal - feltűnő módon tartalmaznia kell.

5. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének a fogyasztók pénzügyi szervezetek általi tájékoztatásáról szóló 15/2001. számú ajánlása aláhúzza, a fogyasztó tájékoztatása során a pénzügyi szervezet legyen figyelemmel arra, hogy fokozott tájékoztatási, együttműködési kötelezettség terheli a fogyasztó irányában.

II.

Az eljárás alá vont vizsgált magatartása

6. Az eljárás alá vont saját értékelése szerint a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termék lényeges tulajdonsága, hogy magasabb kamatot biztosít a számla tulajdonosának, mintha az megtakarítását lakossági bankszámláján vagy lekötött betétben tartaná, másrészt rugalmasabb egy lekötött betétnél vagy más befektetési formánál, amely ugyan bármikor visszaváltható, de az idő előtti visszaváltás esetén hozamot nem biztosít, míg a „K&H megtakarítási betétszámla” esetében az azon lévő pénzösszeg szükség esetén - meghatározott korlátok között - kamatveszteség nélkül felhasználható.

7. Az eljárás alá vont „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékével összefüggésben 2005. január 10-től kettős akciót tartott:

- egyrészt egy ún. bankszámla akciót, amelynek keretében a lakossági bankszámlával összefüggésben kedvezményeket nyújtott, vállalva, hogy visszatéríti az ügyfél által 2005. január 10. és 2005. december 31. között az eljárás alá vontnak ténylegesen megfizetett díjakat, legfeljebb azonban 15.000 Ft-ot,

- másrészt ún. betéti kampányt, amikor is 2005. január 10. a február 28. között a betétek után a 2005. január 9-ig és a 2005. március 1-től számítottnál magasabb éves kamat került megállapításra.

A „K&H megtakarítási betétszámla” esetén a minimum nyitó összeg 50.000 Ft, kamatozása sávós. A kamat 2004. november 9-től a következők szerint alakult:

betét összege (Ft)	éves kamat (%)		
	2004.11.9-től 2005.01.09-ig	2005.01.10-től 02.28-ig	2005.03.01-től
0-999.999	7,50	8,00	7,00
1.000.000 – 4.999.999	8,50	10,00	9,00
5.000.000-tól	9,50	10,00	9,00

Az éves kamat a „K&H Lakossági Bankszámla” látra szóló betéti kamatával azonos, azaz 0,75%, ha

- a számla napi záró egyenlege nem éri el a „minimumegyenleget” (az 50.000 Ft-ot),
- a számla esetében havi kettőnél több terhelési tranzakció történt (beleértve a számláról történő betétlekötést is).

8. Az eljárás alá vont által 2005. január 10. és február 13. között tartott bankszámla akció keretében kínált kedvezményekben való részesülés feltétele volt, hogy az ügyfél 2005. december 31-én rendelkezzen az akcióban résztvevő „K&H lakossági bankszámlával” és kettő darab, az akció keretében megadott csoportos beszédési megbízással [az akcióban nyújtott kedvezményekben való részesülés további feltétele volt legalább kettő darab új csoportos beszédési megbízás (rendszeres díjbeszedésre vonatkozó felhatalmazás) megadása meglévő vagy újonnan nyitott „K&H lakossági bankszámla terhére]. Az eljárás alá vont vállalta, visszatéríti a 2005. január 10. és 2005. december 31. között a következő, az ügyfél által az eljárás alá vontnak ténylegesen megfizetett díjakat:

- K&H lakossági bankszámla számlavezetési díja (190 Ft/hó, illetve kapcsolódó életbiztosítási csomag esetén 350-600 Ft/hó),
- elsőként megrendelt elektronikus betéti bankkártya éves díja (950 Ft),
- K&H e-bank kártya éves díja (1.200 Ft, azonosító kártya),
- K&H e-bank szolgáltatás havi díja (200 Ft/hó),
- K&H e-bankon keresztül adott belföldi átutalások díja (0,14%+60 Ft, maximum 3000 Ft),
- K&H mobilinfo havi díja (200 Ft/hó),
- K&H mobilinfo SMS díj (20Ft/SMS),
- K&H ATM-en végrehajtott készpénzfelvétel díja (0,2% + 50 Ft, maximum 5.000 Ft),
- az akció keretében megadott csoportos beszédési megbízások díja (50 Ft).

(A zárójelben feltüntetett összegek a vonatkozó hirdetések 2005. március 1-től, illetve a bankkártyák esetében 2005. június 14-től hatályos adatai alapján kerültek feltüntetésre.)

A visszatérítés maximális összege ügyfelenként 15.000 Ft, amennyiben az ügyfél tényleges költsége ennél alacsonyabb, a tényleges költség kerül visszatérítésre. Az akcióban nem vehetnek részt azok az ügyfelek, akik már részesülnek más számlavezetési kedvezményben. A díjak visszatérítésére 2006. január 31-ig kerül sor az akcióban résztvevő „K&H lakossági bankszámlára.”

9. A eljárás alá vont „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékének két változatban készült televíziós reklámja több televíziós csatornán, több száz alkalommal 2005. január 10. és február 13. között került sugárzásra.

9.1. A 2005. január 10-től január végéig sugárzott reklámfilmben

az alábbiak olvashatók:

„megdöbbenően magas kamat, lekötés nélkül?”

„10% az 1 millió forint feletti betétrészre - K&H megtakarítási betétszámla”

(igen kis betűméretben) „Kamatajánlatunk 2005. január 10-től február 28-ig a K&H megtakarítási betétszámlára vonatkozik, EBKM=10% az 1 millió forint feletti betétrészre, EBKM=8% az 1 millió forint alatti betétrészre, a 2005. január 10-i Hirdetmény hatályos adatai szerint. A Bank a kondíciók megváltoztatásának jogát fenntartja. Akciónk 2005. január 10-től február 13-ig tart. A díjkedvezmények feltételei és mértéke a vonatkozó Hirdetményben találhatóak. A Bank maximum 15 000 forint jóváírást teljesít, amennyiben a tranzakciós költségek ennél alacsonyabbak, úgy a tényleges költséget térítjük vissza. A kedvezmények további feltétele, hogy 2005. december 31-én a kedvezményre jogosult még rendelkezzen az akcióban résztvevő K&H lakossági bankszámlával és a 2 db csoportos beszédési megbízással. A már meglévő számlavezetési kedvezmények mellett a fenti kedvezmény nem vehető igénybe.”

„Nyiss most bankszámlát is, és spórolj akár 15.000 Ft-ot”

„K&H Bank”

a következők hallhatók:

„Megdöbbenően magas kamat lekötés nélkül? Igen! Most könnyen lehetsz nagyvonalú a K&H Megtakarítási Betétszámlával. A pénzedet bármikor használhatod és akár 10%-ot is kamatozik. Nyiss most bankszámlát is, és spórolj akár 15.000 Ft-ot.

K&H Bank

Az országos nagybank, több száz szolgáltatással.”

9.2. A reklámfilm 2005 február elejétől február 13-ig módosított változatban kerül sugárzásra. A reklámfilmben

az alábbiak olvashatók:

„megdöbbenően magas kamat, lekötés nélkül?”

„10% az 1 millió forint feletti betétrészre - K&H megtakarítási betétszámla”

(kisebb betűméretben) „Kamatajánlatunk 2005. január 10-től február 28-ig tart, EBKM=10% az 1 millió forint feletti betétrészre. Bankszámla akciónk 2005. január 10-től február 13-ig tart. Egyéb feltételekről érdeklődjön bankfiókjainkban!”

„Nyiss most bankszámlát is, és spórolj akár 15.000 Ft-ot”

„K&H Bank”

„az országos nagybank több száz szolgáltatással”

a következők hallhatók:

„Megdöbbenően magas kamat lekötés nélkül? Igen! Most könnyen lehetsz nagyvonalú a K&H Megtakarítási Betétszámlával. A pénzedet bármikor használhatod és akár 10%-ot is kamatozik. Nyiss most bankszámlát is, és spórolj akár 15.000 Ft-ot.

K&H Bank

Az országos nagybank, több száz szolgáltatással.”

10. Az eljárás alá vont internetes honlapján a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékkel kapcsolatban az általános tájékoztatóban egyebek között a következő olvasható:

„Nem szükséges előre eldöntenie a lekötés futamidejét! Bankunk olyan betéti konstrukciót kínál, melynek keretében a betét összegéhez bármikor, bármennyit hozzátehet, sőt havonta 2 alkalommal kamatveszteség nélkül ki is vehet a betétből! Mindezt kedvező kamatozás mellett, bankszámla nyitása nélkül!

Kinek ajánljuk a K&H megtakarítási betétszámlát?

Olyan devizabelföldi és devizakülföldi magánszemélynek ajánljuk, aki:

- megtakarításait folyamatosan időről időre kívánja gyarapítani,
- pénzéhez akár váratlan helyzetben is kamatveszteség nélkül szeretne hozzájutni,
- nem tudja, hogy mikor lesz szüksége a megtakarítására,
- nem kedveli a szigorúbb feltételű lekötéseket.

Melyek a legfontosabb jellemzői?

- sávós kamatozás, azaz magasabb összegre magasabb kamatot lehet elérni,
- napi kamatozás, havi kamatfizetéssel,
- többféle betétnövelési lehetőség, lakossági bankszámláról akár állandó átvezetési megbízással is,
- kamatveszteség nélküli pénz kivételi lehetőség havi 2 alkalommal,
- önálló, lakossági bankszámla nélküli betétlekötési lehetőség,
- közvetlen betétlekötési lehetőség a számláról,
- nincs számlavezetési díj, díjmentes átvezetés saját számlák között,
- társtulajdonosi, állandó meghatalmazási és haláleseti rendelkezési lehetőség,
- OBA biztosítás,
- sokféle elérhetőség:
  - fiókhálózat
  - K&H TeleCenter
  - K&H lakossági e-bank,

Kamatozás, díjak: a természetes személyek részére szóló Hirdetmény szerint.”

A honlap letölthető dokumentumként felkínálja a természetes személyek részére szóló Hirdetményt, a „K&H megtakarítási betétszámla” reklámfilmjét, a Lakossági bankszámla és betétszámla szolgáltatások Általános Szerződési Feltételeit, a Lakossági forint kamat Hirdetményt.

11. A 2005. január 10-én indult akcióra tekintettel a honlap akciós oldalán egyebek között a következők voltak olvashatók:

„Az újévben is legyen mindenki az Ön vendége! A K&H Bank hihetetlenül magas, akár 10,00 %-os kamatozású megtakarítási betétszámlájával 2005-ben is megteheti! Nyisson most K&H lakossági bankszámlát is, és spóroljon akár 15.000 forintot!

Amennyiben váratlan helyzetekben is kamatveszteség nélkül szeretne hozzájutni megtakarított pénzéhez és nem szereti a szigorúbb feltételű lekötéseket, a rugalmas és magas kamatozású K&H megtakarítási betétszámla ideális megoldást jelent az Ön számára.

Miért rugalmas?

- mert a számla egyenlegét bármikor, bármekkora összeggel gyarapíthatja
- havonta 2 alkalommal kamatveszteség nélkül bármilyen összeget leemelhet – csak az 50 000 forint nyitóösszegnek kell minimálisan a számlán maradnia
- határozatlan idejű, azaz lekötés nélküli megtakarítási forma
- sávós kamatozású, aminek köszönhetően a magasabb összegre magasabb kamat jár

- kamatfizetés havonta, tőkésítéssel történik
- számlájához a K&H TeleCenteren és a K&H e-bankon keresztül is hozzáférhet
- a betétszámla az OBA által biztosított

Adhatunk ennél is többet?*

Ha az adott időszakban legalább két új csoportos beszedési megbízást is ad a már meglévő vagy új K&H lakossági bankszámlájára, akkor a 2005-ben felszámított banki díjait 2006. januárjában visszatérítjük Önnek – mely akár 15 000 forintnyi biztos megtakarítást is jelenthet.

További információért keresse fel bármelyik bankfiókunkat vagy hívja K&H TeleCentert a (06 1) 300 0000 telefonszámon!

* Kamatajánlatunk 2005. január 10-től február 28-ig a K&H megtakarítási betétszámlára vonatkozik, EBKM=10,00% az 1 millió forint feletti betétrészre, EBKM=8,00 % az 1 millió forint alatti betétrészre, a 2005. január 10-i Hirdetmény hatályos adatai szerint. A kamatok az adott összegről érvényesek. Kettőnél több terhelési tranzakció (készpénzfelvétel, átvezetés, átutalás, betétlekötés) és a minimum egyenleg el nem érése esetén a K&H lakossági bankszámla látra szóló betéti kamatát fizetjük. A Bank a kondíciók megváltoztatásának jogát fenntartja.

** Akciónk 2005. január 10-től február 13-ig tart. A díjkedvezmények feltételei és mértéke a vonatkozó Hirdetményben találhatóak. A Bank maximum 15 000 forint jóváírást teljesít, amennyiben a tranzakciós költségek ennél alacsonyabbak, úgy a tényleges költséget térítjük vissza. A kedvezménynek további feltétele, hogy 2005. december 31-én a kedvezményre jogosult még rendelkezzen az akcióban résztvevő K&H lakossági bankszámlával és a 2 db csoportos beszedési megbízással. A már meglévő számlavezetési kedvezmények mellett a fenti kedvezmény nem vehető igénybe.”

III.

A vizsgálati jelentés

12. A vizsgálati jelentés megállapította, a szolgáltatások igénybevételekor az elérhető kamat, a minimumegyenleg, illetve a pénzfelvételi alkalmak korlátozásának mértéke a szolgáltatás lényeges tulajdonságának minősül, tekintettel a termék betéti jellegére, a kamatvonzatokra. Az erre vonatkozóan közzétett információknak az állítás teljes ideje alatt igaznak és pontosnak kell lennie. A televíziós reklám a 8, illetve 10%-os kamatsávra vonatkozó értékhatárokat feltüntette, azonban a minimumegyenlegről, illetve a kétszeri pénzfelvételi lehetőségről, továbbiakban pénzfelvételi korlátozásokról nem adott tájékoztatást, miközben ez utóbbiak jelentős kamatváltozást okozhatnak, tekintve, hogy egész hónapra a lényegesen alacsonyabb látra szóló kamat kerül alkalmazásra ezek túllépése esetén.

A „kamatvesztés nélkül,” illetve „pénzedet bármikor használhatod” kifejezések esetében önmagából a tájékoztatásból nem következik a korlátozások fennállása. A szöveg ugyan az „akár 10%” kitéletet tartalmazta, viszont szöveges részében kitért a 8, illetve 10%-os sávhatárok ismertetésére, mellőzve a pénzfelvételi korlátozások ismertetését, amely a „bármikor” lehetősége figyelembevételével indokolt. Ugyanezen adatok az internetes honlap akciós oldalán megtalálhatók, míg az általános terméktájékoztató a kétszeri pénzfelvételi korlátozást igen, viszont a minimumegyenlegre vonatkozó tájékoztatást nem tartalmazta. Az interneten közölt, kamatvesztés nélküli pénzfelvételre magára utaló információ alapvetően

szintén a valóságnak megfelelő, mivel ezen elv alapján a mindenkori aktuális összegnek megfelelő napi kamatot írja jóvá eljárás alá vont.

13. A 15.000 forintos megtakarítás esetében megállapítható, hogy az a betétszámlától függetlenül elérhető termékhez kapcsolódik, ugyanakkor elérhető, reális, így eljárás alá vont valós lehetőségről adott tájékoztatást.

14. A vizsgáló szerint az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor televíziós reklámjában, illetve internetes honlapján közzétett általános tájékoztatójában a készpénzfelvételi korlátozásokat nem tüntette fel. A jogsértés megállapítása mellett a vizsgáló bírság kiszabását indítványozta.

IV.

Az eljárás alá vont védekezése

15. Az eljárás alá vont tájékoztatása szerint anélkül, hogy egyidejűleg „K&H megtakarítási betétszámla” nyitására is sor kerülne, igénybe vehető a megtakarítási lehetőség és elérhető a 15.000 forint megtakarítás.

Kiemelte, valamennyi reklám feltüntette, hogy a részleteket a vonatkozó Hirdetmény tartalmazza.

A maximális összeg úgy érhető el legkönnyebben, ha az ügyfél minél több tranzakciót bonyolít le a lakossági bankszámláján (pl. átutalások), amelyhez kapcsolódóan a bank több szolgáltatását is igénybe veszi (pl. e-bank). Abban az esetben, ha az ügyfél a csoportos beszédési megbízásokon túl egyéb tranzakciókra nem használja lakossági bankszámláját, nagy valószínűséggel nem fogja tudni maximálisan kihasználni ezt a 15.000 Ft-os keretet, viszont a bankszámlához kapcsolódó valamennyi költsége megtérítésre kerülhet. Hirdetéseiben ezért is használta az „akár 15.000 Ft megtakarítás” megjelölést.

16. A „K&H megtakarítási betétszámla” az eljárás alá vont álláspontja szerint ötvözi a lakossági bankszámlák rugalmasságát és a lekötött betétek vagy egyéb befektetési formák magas hozamát, amelyet a televíziós reklám hanganyagában szereplő „a pénzedet bármikor használhatod” és az „akár 10%-os kamat” kifejezések használatával próbáltak érzékeltetni. Megjegyezte, a televízió reklám képi anyaga feltüntette, a hirdetés figyelemfelkeltő jellegű csupán, és a részletes információkat a fogyasztó megkaphatja a bankfiókokban.

17. Kiemelte, a betétszámla kampányt bemutató internetes oldalon feltüntetésre került az a tény is, hogy „havonta két alkalommal kamatvesztés nélkül bármilyen összeget leemelhet - csak 50.000 Ft nyitóösszegnek kell minimálisan a számlán maradnia.” A betétszámla általános termékismertető lapján letölthető dokumentumok formájában elérhető valamennyi kapcsolódó Hirdetmény, a vonatkozó Általános Szerződési Feltételek, amelyek minden nehézség nélkül megismerhetők.

18. A Versenytanács eljárás alá vonttal közölt előzetes álláspontja szerint a jogsértő tájékoztatás akkor is megvalósul, ha utóbb mód van a teljes körű valós információ megismerésére, a Tpv. ugyanis a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására alkalmas tájékoztatást tilalmazza, e sérelem pedig a jogsértő információk közreadásával befejeződik.

Az eljárás alá vont szerint ez a tájékoztatás azon esetére vonatkozóan helytálló, amikor a fogyasztóban azt a meggyőződést kelti, hogy minden lényeges információt a tudomására hozott az információ nyújtója. Ha azonban az információ birtokosa, azaz az információ nyújtója a tájékoztatást úgy adja meg, hogy egyúttal felhívja a fogyasztó figyelmét arra, hogy további lényeges információk is vannak, tehát a fogyasztó tudatában lesz ezáltal annak, hogy az adott tájékoztatás nem teljes körű, nem tekinthető tisztességtelen befolyásolásra alkalmas tájékoztatásnak. Az eljárás alá vont mind a sérelmezett reklámfilmjében, mind pedig az internetes oldalain felhívta arra a fogyasztó figyelmét, hogy vannak még nem ismertett információk, s egyúttal közölte azok fellelhetőségének a helyét is. A sérelmezett reklámanyagokat és tájékoztatót ezért nem tekinti az eljárás alá vont alkalmasnak a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmasnak.

19. A Versenytanács előzetes álláspontjában azt is megállapította, a marketingkommunikációs eszközök, illetve csatornák között különbség mutatkozik abban, hogy azok csak a figyelem felkeltésére vagy részletesebb információk közlésére alkalmasak-e. Általánosságban elmondható, hogy a legszűkebb információátbocsátó kapacitással a tömegkommunikációs médiumok (nyomtatott sajtó, tévé, rádió, óriásposzter) rendelkeznek.

Az eljárás alá vont egyetért ezzel, ugyanakkor azzal nem, hogy a Versenytanács szerint a sérelmezett reklámfilm nem minősül figyelemfelkeltő jellegűnek. Egy mindösszesen 20 másodperc időtartamú reklámfilm csak figyelemfelkeltőnek tekinthető, mivel ilyen rövid időtartam kevés ahhoz, hogy egy termékhez kapcsolódó valamennyi információt átadhasson a befogadó számára, ám minden további nélkül alkalmas arra, hogy néhány kedvező jellemző feltüntetésével felkeltse az esetleges érdeklődők figyelmét – természetesen annak megjelölésével, hogy az általa szolgáltatott információk nem teljes körűek és a részletes tájékoztatást hol és milyen módon kaphatja meg. Ez a reklámfilmek esetében megtörtént, így azok nem alkalmasak a fogyasztók megtévesztésére.

Ismertette, piackutatás után határozták meg, hogy a fogyasztók a termék mely elemeire figyelnek, s ezek kerültek kiemelésre, annak feltüntetésével, hogy bővebb információkhoz hol juthat a fogyasztó.

20. A „K&H megtakarítási betétszámla” termék mintegy tíz éve létezik. Több más bank is hasonló konstrukciókkal bír, amelyek esetében hasonló feltételek kerülnek meghatározásra (pl. a figyelembe vett terhelési tranzakciók, illetve a minimumösszeg kapcsán). A fogyasztók tudják, hogy mi a különbség egy lakossági bankszámla és egy megtakarítási betétszámla között, ismert, hogy más a funkciójuk és a működésük. Megjegyezte, senki sem akar hetente hozzájárulni a megtakarítási jelleggel félértett pénzéhez.

21. Előadta, nem valósul meg kamatvesztés pénzfelvételkor, amikor a betét összege 1 millió Ft alá csökken, mivel a kamat minden esetben a betét összege után és azon időszakra vetítve jár, amíg az a betétszámlán volt. Mind a reklámok, mind a Hirdetmény megjelölték, hogy a 10%-os kamat csak az 1 millió Ft feletti betétrészekre vonatkozik, míg az 1 millió Ft alattira 8% kamat érvényesül. Kamatvesztés csak abban az esetben valósul meg, ha a következő, a reklámokban is megjelölt események bármelyike következik be: „a számla havi kettőnél több tranzakciója (készpénzfelvétel, átvezetés, átutalás, lekötés)” esetén, illetve ha napi záró egyenlege nem éri el a „minimum egyenleg” összegét. Ekkor a tárgyhónapban az eljárás alá vont a „K&H lakossági bankszámla” látra szóló betéti kamatát fizeti meg.

22. Az eljárás alá vont felhívta a figyelmet arra, miután észlelésre került, hogy a 2005. január 10-től sugárzott hosszabbik reklámfilmben a magyarázó szöveg nem minden esetben olvasható maradéktalanul, átdolgozták a reklámfilmet, s 2005 februárjának elejétől az új verziót sugározták, amelyben kb. 10 mp-ig olvasható az a négysoros, minden nehézség nélkül olvasható tájékoztató, amely azt eredményezi, hogy nem áll fenn fogyasztó megtévesztésére való alkalmasság.

23. Hangsúlyozta, a kampány esetében megállapítható, hogy majdnem két hónapra előre lehetett a 10%-os kamattal számolni a fogyasztók részére. A reklámokban közlésre került irányukba, hogy február 28-ig tart ez a kamatajánlat.

24. A reklámokban szereplő „akár 10%” kitételrel arra igyekezett utalni, hogy a termék sávós kamatozása, illetőleg arra, hogy egyéb feltételeknek is teljesülniük kell a 10%-os kamat eléréséhez. Hasonlóan a „bármikor” kitétel is a fogyasztók megfelelő informálását szolgálta, azt közölve velük, hogy nem kell feltörniük a betétet ahhoz, hogy hozzájuthassanak a pénzükhöz, s ezáltal nem szenvednek kamatvesztést. Az eljárás alá vont célja az volt, hogy a fogyasztó tudja, a reklámban közölt információ nem teljes, még további információkat kell megismerni.

25. Kiemelte, a „K&H Megtakarítási Betétszámlára” vonatkozó szerződés aláírásakor a fogyasztó tudomást szerez az Általános Szerződési Feltételekről, a hirdetményekről, illetve más dokumentumoktól, továbbá arról, hogy a bank döntésétől változhat a kamat. Ennek megfelelően tisztában van azzal a kockázattal, hogy egy ilyen döntés függvényében változhat a kamat, akár csökkenhet is, akár 15 nap elteltével.

26. Az eljárás alá vont jogsértés hiányában kérte az eljárás megszüntetését.

V. Jogi háttér

27. A Tptv. 8.§-a (1) bekezdésének első mondata szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. Ugyanezen cikk (2) bekezdésének a) és c) pontja értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül, ha a) az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak, c) az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak.

A Tptv. 9.§-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpv. 77.§-a (1) bekezdésének d) és f) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács a Tpv. 78.§-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet. A (2) bekezdés szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VI.

A Versenytanács döntése

Általános megállapítások

28. A Tpv. a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartások tilalmazásával a gazdasági versenyt oly módon óvja, hogy nem engedi tisztességtelenül befolyásolni a fogyasztói döntés mechanizmusát. A tisztességtelen befolyásolás kihat vagy kihathat a fogyasztók versenytársak, illetve az azonos vagy egymást ésszerűen helyettesítő termékek közötti választásának a folyamatára, s ezáltal a verseny alakulására.

29. A Tpv. 8.§-a alapján követelményként fogalmazódik meg, hogy a nyereség és vagyonszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen. Amint azt a Versenytanács több határozatában kiemelte, különösen fontos a fogyasztók igaz és pontos tájékoztatása azon szolgáltatások esetében, ahol a felek közötti kölcsönös bizalomnak kiemelkedő szerepe van a szolgáltatások sajátosságaiból adódóan. A fogyasztók ismereteinek a különböző pénzügyi konstrukciók területén meglévő hiányosságai még inkább előtérbe állítják az ilyen szolgáltatásokat kínáló, ezekről a fogyasztók számára tájékoztatást nyújtó vállalkozások versenyjogi felelősségét.

30. Megvalósul a fogyasztók megtévesztése bármilyen, a megtévesztésre objektíve alkalmas magatartással. Kiemelendő továbbá, hogy a jogsértés valamely lényeges körülmény elhallgatásával, hiányos tájékoztatással is megvalósítható. Amint azt a Legfelsőbb Bíróság a Vj-125/1996. számú ügyben meghozott Kf. II. 27.254/1998/5. számú ítéletében megállapította, a valós adatokat tartalmazó és előnyös tulajdonságokat kiemelő reklám is lehet félrevezető, ha elhallgat olyan adatokat, amely a közölt tulajdonságok értelmezéséhez elengedhetetlenül szükségesek.

31. A jogsértő tájékoztatás akkor is megvalósul, ha utóbb mód van a teljes körű valós információ megismerésére, a Tpv. ugyanis a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására alkalmas tájékoztatást tilalmazza, e sérelem pedig a jogsértő információk közreadásával befejeződik. Ezzel összefüggésben a Versenytanács aláhúzza, nem szolgálhat a vállalkozások versenyjogi mentesülésére az arra történő hivatkozás, hogy a fogyasztó kellő távolságtartással kezelje a minden esetben a túlzás eszközével élő reklámokat, a fogyasztó járjon el ésszerűen, a fogyasztó tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a reklámok állításait ellenőrizze. Ez a

szemlélet magában hordozza a tisztességes verseny egyik alapelemének, a bizalomnak, a piaci szereplők állításaiba vetett hitnek az intézményesített megkérdőjelezését. A reklámok megfogalmazása tehát nem alapulhat azon az elven, hogy az ésszerűen eljáró fogyasztónak (eleve) ellenőriznie kell, hogy az adott reklám állítása megfelel-e a valóságnak, illetve az más módon esetleg megtévesztő-e, sem azon az elváráson, hogy a fogyasztó szerezzen be további információkat a vállalkozásról, a termékről. A reklámoknak önmagukban (minden további információ megismerése nélkül) kell igaznak és pontosnak lenniük.

Kiemelendő továbbá, a vállalkozások különböző kiegészítéseket, magyarázatokat fűzhetnek a reklám fogyasztók által ténylegesen fogott üzenetét jelentő reklámállításokhoz. Az ilyen gyakorlat általában nem alkalmas a versenyjogi felelősség alóli mentesülésre, ha a kiegészítés, magyarázat formai kivitelezésénél (betűméret, szín stb.) fogva a fogyasztókhoz ténylegesen el sem jut, annak tartalmát nem is ismerik meg, így egyetlen célt szolgálnak, azt hogy a vállalkozás például egy versenyfelügyeleti eljárás során a maga számára kedvezően hivatkozhatson a reklám apró betűs részében foglaltakra.

32. A fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolását tiltó rendelkezéseknek nem tényállási eleme sem a fogyasztóknak okozott sérelem megvalósítása, sem a fogyasztói panaszok száma. A jogsértés megállapíthatósága kapcsán a fogyasztói panaszok léte vagy hiánya nem bír jelentőséggel, mivel fogyasztói panaszok hiányában is tanúsítható a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás.

33. A Versenytanács a Vj-170/2004. és Vj-191/2004. számú ügyben hozott határozatában - az eljárásban érintett vállalkozás által előadottakat elfogadva - rögzítette, hogy a marketingkommunikációs eszközök, illetve csatornák között különbség mutatkozik abban, hogy azok csak a figyelem felkeltésére vagy részletesebb információk közlésére alkalmasak-e. A kiemelkedő színvonalat megtestesítő reklám a megértéshez szükséges kommunikációs jeleken túl nem vagy minimális mértékben tartalmaz plusz jeleket. Egyetlen erős főüzenete van, s ezt a főüzenetet döntően képi nyelven közli. A reklámban megjelenő szöveg és a kép között pontosan megtervezett szereposztás áll fenn. A főüzenet mindig elválik az információsortól és teljes egészében releváns a befogadó elvárásait illetően. Általánosságban elmondható, hogy a legszűkebb információátbocsátó kapacitással a tömegkommunikációs médiumok (nyomtatott sajtó, tévé, rádió, óriásposzter) rendelkeznek.

Tájékoztatás a 15.000 Ft megtakarítás lehetőségéről

37. A reklámoknak az ún. bankszámla akció kapcsán az elérhető megtakarításra vonatkozó állítása vonatkozásában a Versenytanács – a vizsgálati jelentéssel egyezően – arra a következtetésre jutott, hogy a valóságnak megfelelő állítás nem alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

A televíziós reklámok tájékoztatása a betéti akcióról

34. A Tpv. 9.§-ában foglaltakat és a fentiekben kifejtetteket figyelembe véve a Versenytanács megállapította, a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékének 9. pontban ismertetett reklámfilmjei - amelyek tartalmuknál fogva, a termékről adott tájékoztatás jellegéből fakadóan az eljárás alá vont állításával szemben nem minősülnek figyelemfelkeltő reklámnak - azt az üzenetet közvetítették a fogyasztók számára, hogy a „K&H megtakarítási betétszámlával” 1 millió forint felett magas, 10% kamat érhető el, amihez nem kell lekötni a

számlán lévő pénzt, ahhoz bármikor hozzá lehet nyúlni, és ha most nyit valaki bankszámlát, akkor ezzel megtakaríthat.

A reklám fogyasztók által fogott üzenetének megállapítása során elsősorban nem a reklámozó célját kell szem előtt tartani, illetőleg nem vehető azonos súllyal figyelembe a reklámban elhangzó, illetve olvasható valamennyi állítás. A néhány (20-21) másodperces televíziós reklámfilm alkalmatlan nagy mennyiségű információ közvetítésére, különösen akkor, ha a reklám kivitelezése, egyes közlések tényleges olvashatóságot lehetővé nem tevő méretben való szerepeltetése ezt önmagában sem teszi lehetővé. Az eljárás alá vont maga is kiemelte, hogy 20-21 másodperc kevés ahhoz, hogy a reklám egy termékhez kapcsolódó valamennyi információt átadhasson a befogadó számára, ám minden további nélkül alkalmas arra, hogy néhány kedvező jellemző feltüntetésével felkeltse az esetleges érdeklődők figyelmét.

A Versenytanács a fentiekre figyelemmel állapította meg a reklámfilmek által közvetített üzenetet.

35. A hitelintézeteknél elhelyezett betétek lényeges, a fogyasztói döntést befolyásoló alapvető tulajdonságai az elérhető kamat mértéke, illetőleg az ezt befolyásoló körülmények.

36. Amint azt a Versenytanács tárgyalásán az eljárás alá vont képviselője előadta, senki sem akar hetente hozzányúlni a megtakarítási jelleggel félretett pénzéhez. Ez egyben azt is jelenti, hogy az eljárás alá vont által is pontosan ismert fogyasztói szokás szerint a fogyasztó a megtakarítási célt szolgáló pénzüsszeg elhelyezésére szolgáló különböző termékek közötti választását jellemzően nem egy-két hetes időtartamra ejti meg, hanem ennél hosszabb időre.

37. A kamat mértékéről nyújtott információ akkor teljes és pontos, ha a fogyasztók egyértelműen megállapíthatják azt, hogy az elhelyezett betét után milyen kamatot érhetnek el.

38. A „K&H megtakarítási betétszámla” vonatkozásában a reklámok középpontjába állított 10%-os kamat az eljárás alá vont által tudottan csak egy időszakos tulajdonsága volt a terméknek, hiszen 2005. május 1-jétől a kamat mértéke csökkent. Ennek ellenére az eljárás alá vont - az általa végzett piackutatás eredményeire alapozottan a fogyasztói döntések befolyásolására kétségtelenül alkalmas módon – a reklámok egyik fő üzeneteként a 10%-os kamatról tájékoztatta a fogyasztókat. Az eljárás alá vont által is hangsúlyozott fogyasztói magatartás, a betétek hosszabb időre történő elhelyezésének gyakorlatára is figyelemmel a fogyasztó alappal vélhette, hogy ez a 10%-os kamat nemcsak néhány hétre szól, arra pedig nem gondolhatott, hogy a kamat csökkentésének időpontját az eljárás alá vont már előre elhatározta. Ezen az üzeneten a reklámok egyéb elemei sem módosítottak, hiszen egyrészt a televíziós reklámokban apró betűvel szerepeltett információk nem váltak a reklám üzenetének részévé, másrészt még ha a fogyasztó a 2005 februárjában el is olvasta azt a közlést, hogy „kamatajánlatunk 2005. január 10-től február 28-ig tart,” ebből (például a reklámfilm 2005. február 13-i megtekintésekor) nem juthatott szükségszerűen arra a következtetésre, hogy ezt követően a kamat mértéke 2005. március 1-től csökkenni fog, miközben erről a 10%-os kamatot csak akció keretében, átmeneti időre kínáló eljárás alá vont már korábban döntést hozott.

E vonatkozásban nem vehető figyelembe az „akár” szó alkalmazása sem („akár 10%”), amelyet egyrészt a reklám olvasható elemei nem is tartalmaztak, az csak szóban hangzott el, másrészt ebből a fogyasztó nem következtethetett arra, hogy a kamat csak néhány hétig (a reklám 2005. február 13-án történt sugárzása esetén csak két hétig) lesz 10%.

A Versenytanács szerint az időlegesen, akciószerűen alkalmazott magasabb kamat nem reklámozható oly módon, hogy a fogyasztó nem kap arról egyértelmű tájékoztatást, hogy az csak egy átmeneti jelleggel elérhető kamat, amelynek mértéke egy előre tudott időponttól csökkenni fog.

Amint azt a Versenytanács legutóbb a Vj-194/2004. számú határozatában hangsúlyozta, az olyan reklámokkal szemben, amelyek részletesebb tájékoztatást adnak valamely áru fogyasztókra kedvező lényeges tulajdonságairól, illetve egy akcióban való részvétel fogyasztókra kedvezőbb feltételeiről (vagyis nem minősülnek a fogyasztók figyelmét valamely szolgáltatás igénybevehetőségére felhívó rövid, ún. figyelemfelhívó reklámnak), elvárás, hogy azok az áru fogyasztókra kedvezőtlenebb tulajdonságait is ugyanúgy közöljék.

39. Az eljárás alá vont maga is kiemelte a versenyfelügyeleti eljárás során, a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termék egyik lényeges tulajdonsága, hogy rugalmas konstrukció, az ügyfél a kamatvesztés nélkül hozzányúlhat a számlán lévő összeghez. Ezt a televíziós reklámok is a fogyasztók részére közvetített üzenet részévé emelték („megdöbrentően magas kamat, lekötés nélkül”, „a pénzedet bármikor használhatod”). E tulajdonság esetében a reklámfilm üzenetének helyes értelmezéséhez ugyanakkor annak ismerete is szükséges lett volna, hogy ha a fogyasztó kettőnél több terhelési tranzakciót hajt végre a számla vonatkozásában, illetve annak napi záróegyenlege nem éri el az 50.000 Ft-ot, akkor a kamat mértéke drasztikusan csökken. A reklámfilmek alapján a fogyasztó ilyen jellegű korlátozás létezésére nem következtethetett. Ennek megfelelően a reklámfilm által közvetített üzenet nem tesz eleget azon versenyjogi követelménynek, hogy a reklám legyen igaz és pontos. A reklámfilm nem közölt olyan információt, amely a terméknek a reklámban kiemelt, a reklám üzenetévé tett előnyös tulajdonságának értelmezéséhez elengedhetetlenül szükséges lett volna.

Amint azt a Versenytanács már kiemelte, a jogsértés a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatás közreadásával megvalósul, még abban az esetben is, ha utóbb mód van a teljes körű valós információ megismerésére. A jogsértő reklám közzététele már önmagában a fogyasztói döntési folyamat torzulását eredményezheti, az adott vállalkozás, illetve adott termék iránt a döntési folyamatban vitathatatlanul szerepet játszó fogyasztói érdeklődést tisztességtelen módon kelti fel, a vállalkozás, a termék fogyasztói preferenciarendszerben elfoglalt helyének módosítására alkalmasan.

40. Az eljárás alá vont védekezésére utalva a Versenytanács kiemeli, a fogyasztó számára természetesen nyilvánvaló, hogy egy reklám nem foglalhat magában minden információt a termékről, ugyanakkor a fogyasztó joggal várhatja el, hogy a reklámban közölt információk pontosak, igazak legyenek, azok értelmezéséhez további ismeret ne legyen szükséges, különösen nem oly módon, hogy a további információk alapján a reklám által közvetített üzenet tartalma lényegesen módosulhat.

Az interneten nyújtott tájékoztatás a betéti akcióról

41. A Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont internetes honlapjának a határozat 10. pontban ismertetett oldalán nem került ismertetésre, hogy a kamatvesztés elkerüléséhez a számla napi záróegyenlegének el kell érnie az 50.000 Ft-ot. Ez a közlés nem ütközött semmilyen akadályba, hiszen a honlap másik, a 11. pontjában ismertetett oldalán ez feltüntetésre került.

A Versenytanács által általánosan követett elv szerint a fogyasztóknak szóló tájékoztatás nem épülhet arra az elvárásra, hogy a fogyasztó járjon el ésszerűen, s mintegy kötelezettsége annak ellenőrzése, hogy a vállalkozás által nyújtott tájékoztatás megfelel-e a valóságnak, illetőleg kell-e még valamilyen kiegészítő információ a tájékoztatásban foglaltak helyes értelmezéséhez. Ez az interneten való megjelenés esetében is irányadó, azaz valamely termék alapvető tulajdonságának ismertetésére nem kerülhet sor más, azzal szorosan összefüggő tulajdonságok közlésétől elszakítottan, különösen nem lábjegyzetben vagy a továbbkattintást igénylő módon.

A Versenytanács határozata

42. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított a „K&H megtakarítási betétszámla” elnevezésű termékére vonatkozó egyes tájékoztatásokkal, nevezetesen

- az interneten elhelyezett, a határozat 10. pontjában jelzett ismertető alkalmazásával, amelyben nem adott tájékoztatást az 50.000 Ft napi záróegyenleg el nem érésének a kamat mértékére gyakorolt hatásáról,
- a termék 2005. január 10. és február 13. között sugárzott televíziós reklámjaival, amelyekkel a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatást adott az elérhető kamat mértékéről és az azt befolyásoló körülményekről, elhallgatva a minimálisan 50.000 Ft-os napi záróegyenleg, illetőleg a legfeljebb két terhelési tranzakció mint feltétel teljesülésének szükségességét.

Az eljárás alá vont magatartásával megsértette a Tptv. 8.§-a (2) bekezdésének a) és c) pontját.

Az eljárás alá vont védekezése kapcsán megjegyzi a Versenytanács, hogy a vállalkozás jogellenességgel kapcsolatos szándéka közömbös, az csak legfeljebb a bírság kiszabása körében értékelhető. A jogsértés megállapítása szempontjából mindenképp a reklám megjelenítésének, illetve az abból adódó megtévesztésre való alkalmasságnak van relevanciája.

43. A Versenytanács a fogyasztók megfelelő jövőbeni tájékoztatása érdekében a Tptv. rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását megtiltotta a Tptv. 77.§-a (1) bekezdésének f) pontja alapján, figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont internetes honlapján jelenleg is elérhető a jogsértő tájékoztatás. Ennek megfelelően az eljárás alá vont a határozat 10. pontjában ismertetett tájékoztatást oly módon alkalmazhatja a továbbiakban, hogy azt kiegészíti annak közlésével, a kamatveszteség elkerüléséhez a számla napi záróegyenlegének el kell érnie az 50.000 Ft-ot.

44. A Versenytanács bírság kiszabását is indokoltnak tartotta eljárás alá vonttal szemben. A bírság összegének megállapításakor a Versenytanács figyelembe vette

- az eljárás alá vont piaci helyzetét (piaci részesedése 2005 januárjában meghaladta a 10%-ot a lakossági forint betétek piacán, amellyel a piac jelentős szereplői közé tartozik),
- a jogsértő magatartás tanúsításának nem néhány egyszeri alkalomra szorítkozó, hanem több hetet (az Internet esetén több hónapot) felölelő időtartamát (a televíziós reklámkampány 2005. január 10. és február 13. között zajlott, illetve az interneten jelenleg is fellelhető jogsértő tájékoztatás),
- a jogsértő tájékoztatásokkal, s különösen az igen intenzív televíziós reklámokkal elért fogyasztók nagy számát.

A Versenytanács súlyosbító körülményként értékelte, hogy az eljárás alá vont számára a Vj-153/2004. számú ügy kapcsán már a reklámkampány kezdete előtt egyértelműnek kellett lennie, hogy a fogyasztók megtévesztése valamely lényeges körülmény elhallgatásával, hiányos tájékoztatással is megvalósítható.

45. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2005. június 23.